

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ՅՈՒՆԻՍԿՐԻՍԻՅԱՆ

ملا نصر الدين

№25 Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДИНЪ

قیمتی ۱۲ قېك ۲۵

تاجرک منزله قوناخلق: آغالار، بويورون، قورخمايون، هاميني گورر، اوج چتورت اتک بوز باشيلر،
يئنه بسم الله ديسک هامى مز دويارىق.

رحیم سراف،
علی موسیو.

سیدالمحتمین،

میرزا حسین مکتبدار،

رئیس نظمیه،

شیخ سلیم،

شخص اول آذربایجان،

رئیس

که لازم اولمیان قاتولوق جمعیتلری قاپانسون، قاتولوق مکتبلری عمومی نظارت آلتینه آینسون، روحانی لړک و غیر رو حانی لړک حکومت یاننده تفاوتی اولماسون، کشیشلردنه عمومی قانونلار اوزره ویرگی آلسون.

آخ، کیچن گونلر: بر وقت وار ایدی که ریم پاپاسی نك سسندن فرنگستان و اسپانیا داغلاری تیتردی، پادشاهلار باج ویردیلر، خریستیانلار اوشاقلارینک چورک لرندن کسوب پاپاسلارک سزایی «واتیقانه» هدیهلر داشیردیلار، زیارت گونلری قیزیل سوقاتلار داغ کیمی قالاناردیلار، عیسی نك جانشینی — پاپاس یغاردی باشنه اون ایکی نفر حواریون ورثه سی حساب اولونان اصحاب و انصا رینی، یعنی اون ایکی نفر قاردینالنی و قیزیل یوکلرینک یاریسینی وایتقانک آملارلرینه توکوب یاریسینی ده پایلاردی «حواریونه»، زوارکده هره سینک الینه بر تیکه «ایندولگینسیا» و پروب بهشتک یولینی نشان ویرمردیلر که تیز رد اولوب گیتسونلر.

اوخوجی لاردان لوطی لوطی یانه التماس ایدیریک که بو مقاله نك یادکاری ایچون هر کس ممکن ایله سه، فرنگستانک مشهور یازیچیسی «ایمیل زیوله» نك «ریم» آدنده کتابنی تاپوب اوخوسون. کیچک مطلبه.

تاریخ بزه بونی گوستریر که معارف آرتدقجه روحانلیق حر- متدن دوشور و تک به تک هر بر یورویا ملتنی گوتورسهک، گو ره ریک که علم و فن میدانه گلن کیمی روحانی لرد آرادان چخوبلار، بیله که مثلا، «ایمیل زولیا» نك کتابلاری فرنگستانده انتشار تاپان کیمی ذهنلر بر نچه ایلون ایچیلده او درجه اویان دیلر که فرنگلر نه اینکه ریم پاپاسلارینک زبارته گیتمگی ترگیتدیلر، هله بلکه اوز ایچلرنده قاتولوق کشیشلرینک قالماغینی آرتق حساب ایله دیلر.

اودر که ایکی قونشی نك یدری — فرنگستان، معارفک واسطه سی ایله گوزینی آچوب یوز قویدی ترقی به، اما اسپانیا هله قالمشدی قارنلقده، چونکه مطبوعت هله تزلده ایدی،

ایگرممچی عصرک برکتندن، بر گون اولدی که جمیع اسپا- نیالی لار قیرمزی بایداق گوتوروب «یاشاسون معارف و پوچ اولسون جهالت» دییوب دوشدیلر کوچه لره، هر اوغلانک و هر قیزک نده بر کتاب، و ملی مارش اوخویا اوخویا کتابی یوخاری قالخزوب دییوردیلر، یاشاسون بو کتابی یازان العالم الکامل و اجل الافضل المتکلمین فی الیبان و املح الواعظین للتیبان و اکمل المحدثین بین الانام و افضل المحققین فی الاسلام تاج الحاج و سراج الוחاج الحاج میرزا محسن تاج الواعظین نشابوری لاصل،

یاشاسون بو کتابک چاپ اولماغنه باعث اولان وجود شر یفلر که «در مطبعه جرائد حیات» و «کاسپی» متعلق به جناب حاجی زین العابدین آقا تقی یوف، بهمت و اهتمام مدیر اداره و قانطور جرائد مذکور ه جناب حسن آقا حسنوف بحلیه طبع رسیده است، ۳ صفر سنه ۱۳۲۴.

بلی، سنه ۱۳۲۴ده، صفرالمظفرک ۳نده، دنیا و عالم ییری

بیرینه دگمشدی: روسیه ده ملت لر باش قالدیروب اوزلرینه نجات یولی آختاریدیلار، مطبعه لره گنجه و گوندوز علمه و فنه دائر کتابلار ترجمه اولونوب چاپه ویریلیدی، همان گونلرک یدرگونی میرزا محسن آدینده بر بامبلی گلدر کاسپی مطبعه سنه و حسن آقا حسن اوفه دییور که یدر کتاب یازمشم، کومک ایله چاپ اولو نسون، تا که ملتیزک بالالارینه بر یادکار قالسون. چوخ گوزل، دی گورک نه یازمیسان؟ بلی، باخ گور نه یازمیشام:

۱۹۲۹	۴۶۷	۴۳۷
	ک	۱۱۴۲
س	م	ح آ

جهت مال مسروقه، اگر کسی بخواهد که پیدا کند، این طلسم اعظم را در همان خانه دفن کنند (صحیفه ۲۵۲). چوخ عجب، من کومک ایدرم که کتابک چاپ اولونسون، که ملت ایچون بر یادکار قالسون. حاجی نك جانی ساق اولسون، بر نچه مین مناتیده قوی بو کتابه خرچلسون.

بو همین کتابدر که بر نسخه سی گیدوب چخوب اسپانیایه، وراده اوخویوب بردن گوزلرینی آچوبلار و یاخشی ایله یامانی بیلوبلر، و همان طلسم واسطه سی ایله ملتک اوغروسی اولان قا تولوق کشیشلرینک یاخاسندن یاپوشوب اوغورلانمش اولان حقوقلارنی گیری ایستویولر.

بو همین کتابدر که ۱۳۲۴ ایلده حاجی زین العابدین آغانک مطبعه سنده حسن آغا حسن اوفک همتی ایله چاپ اولونوبدر. بو همان کتابدر.

« ملا نصرالدين »

شیروان

حاکم نیران، صاحب غلمان، دشمن عرفان، ظاهری انسان، باطنی شیطان، خانه سی ویران، ملا جیبشده ان، عقلی سبکده ان، بورنی بادمجان، سققلی الوان، حالی پریشان، ملا فسینجان، یعنی عالم عشق آبادی، سید محمد شیروانی بو گون کور دیردن شیروانه وارد اولدی، جانی تهله کدر، (سانیطارنی قومسیه) خالیرا خاییرا دیوب ایستبوردی آهنگ بوچقاسنه باسسون، لاکن شکرلر اولسون که آغانک مریدلری بو ایشه راضی اولمادیلار. غرض آغانی میندیردیلر کوسه حاجی ابراهیمک دالینه آپاردیلار. میرزا محمدک دیمکنه گوره، ملتک ایوی یخیلاجاق. امضا: سبجانقلی

نخچوان

زاویه مسجدینی قایروب قورتاردیلار. ایندیده اوستنی پراگیمنا زیه ایچون اوطاقلار سالدیریرلار. الله نخچوان مسلمانلارینه رحم ایله سون.

الدييات

ديميرم بولوارا بونلار نه خيال ايله گلدير
كشيلر بلكهده بر باشقه مال ايله گلدير
بو قدر وار، ده گيشيك صورت حال ايله گلدير
غم و حسرتله گيدير، درد و ملال ايله گلدير
ييلميرم بونده نه اسرار نهانلار وار عمو!
ييلديگمجه ديسم آيا اينانلار وار عمو?
(.....)

تاج الحاج

بلي، بوگا ايگرممجي عصر ديه رلر كه
وايقان كيبي داغده ترپندي. هنر برجه سيم
سز تلغراف ايجاد ايله مك دگل، هنر برجه هوايه
قالخماق دگل، هنر بو ايدى كه قاتوليك لرك
بتي منزله سنده اولان و عيسى نك و كيلي حساب
اولونان ريم پاپاس لارينك نفوذيني آزالتماق، قـ
توليك روحاني لرينك اشتبدايني پوزماق و بي
چاره اهالي نك بويندان ككشيش لرك زنجيريني
قوپاردوب انكوييزيس گونلريني مين مين نفرلر
ايله ياد ايتمك و مين مين لمنت لرايله رحمت
اوخوماق.

ييله ده اولدى: بوگا ايگرممجي عصر ديه رلر
كه اسپانيا ده قاتوليك لرك ريشه سني كوكندن
كسدى: يورويا روزنامه لريني مطالعه ايدنلر
خبرداردرلر كه بو ساعت اسپاندا برك وورها
وورد: باش وزير قاناليخاس قرال ايله برابرلنده

ياتميسان ملا عمو! گورحيلر ايچره هله سن
نه اولور تا بو مسلمانلغده بسر گلگسن
با كوده بر نيچه گون راحت ايدوب دنجله سن
حاجيلرله اولاسان هر گيجه هم مشغله سن
گوره سن بر پاره يرلرده نه جانلار وار عمو!
نيچه كيف چكمگه خلوتجه مكانلار وار عمو!

طولاشوب بولواري هر گون گزه سن بي منت
خاصه آخشامه قالاركن بر، ايكي، اوچ ساعت
گوره سن اورده نيچه اوغلان، اوشاق، قيز، عورت
جمله سي سيم بدن، زهره جين، مه طلعت
خوبرو، غاليه مو، غنچه دهانلار وار عمو!
اوزك انصاف ايدس سن تا نيچه جانلار وار عمو!

اول يره صانمه چيقور سيره فقط هر جايلار
يوق! يوق! اوردا گزه نك اكثري مؤمن سايلار
لاپ سنك تك عمي لردر و بنم تك دايب لار
پاك، مؤمن حاجيلر، مشهديلر، كالوايبي لار
هسنيك سجده دن آلتنده نشانلار وار عمو!
ده گيشيك دونده گزه ن مرثيه خوانلار وار عمو!

جمله سي آغزي دعالي، بتوني اهل نماز
الده كي سبحة صد دانه لري طول و دراز
ديليم، آغزيم قوروسون شككه دوشيرسه مده بر آز
ديميرم من نه شيبه بازدي نه ده كيم بچه باز
بر پارا چونكه خطا يوللي گمانلار وار عمو!
نه ايشم بعض گمانلاردا زيانلار وار عمو!

35941
019033

Всѣ эти бѣдствія отъ кометы Галлея

بو بد بخت لارك هاميسى قوروقلى يولدوزك تاثيرى در.

اولان، مفضل ابالمیون، قویرون گئین کسوز. ا

نهفتا
گئین

Не уступимъ, не уступимъ, дакъ женикъ не поклонится.
— چوخ دانیشما، بک باش اگمه، گئینی ویرمیجهگیک.

Пусть невеста идет по близю
کړک گئین بر آزده قاغه گسون

آده قویمیون، بکک باباغنی کوتورون تاجون، خیت آلاسکز.

روشتن

آذربایجان ایشلری

شکر اولسون اللهه آذربایجان ایشلری
چوخ یاخچی اداره اولونور، تمام ایشلر قانون
مشروطه ایلن چوخ منظم و مرتب، اون ایکی
نفر انجمنده رئیس، سیدالمحققین، نظام‌العلمانک
اوغلی، قرا ملک‌ده توپ آتان سالار ارفع،
باسم‌نجه شاه اوردوسنده سیورسات جمع ایلین
دیرالسلطنه و محمد علی‌نک یاننده... مکرم
الدوله‌نک قارداشی سیدالمحققین و معاون رئیس
میرزا حسین مکتب‌دار و خالصه صاحبی و
سید هاشم مرحومک جان بر قالب یولداشی
تازه فرنگستاندن گلن صوگره تلیس‌چی، فشنگ‌چی،
یا کوچی، حاجی مهدی کوزه‌چی، کوبه‌چی، شیخ
سلیم دکنک‌چی و سید اوچاق.

بولار گیکجه گوندوز مشغولدرلر سیاسته،
تمام دول همجوارک پولیتیکه‌لرین نظره آلوب
خدمت ایلرلر، تمام اداره‌لرک ایشلرین آلوبلار
اله، حتی حکومتک‌ده جزئی و کلی ایشلرین
بولار تصرف و اجرا ایلرلر. بو بزرگوارلرک
برکتندن خوی، سلماس، ارومی، ساوجبلاغ‌ده
داهی برجه سکند قالمادی که چاپلماسون، تمام
اهالی بر چورگه محتاج‌در، بولارک نفس مقد
سلرینک تأثیراتندن بایره چخماق ممکن دگل، شهر
تبریزده دیوانخانه عدلیه‌ده سوی ها سوی دی،
ایگرمی نفر نظمی و گومیسیر روسلاره تعارف
گوندرولر، انجمن اعضاسی ماشالله تمام مملکت
ایشلرین دوزلدوب میرزه حسین مرثیه خوانلقده
ایلر، سیدالمحققین انجمن رئیس اوز مسجندنه
هر گون جماعت نمازی قلمر، قالان اعضاده اوز
کسب صنعت‌ارنده چوخ محکم‌درلر.

الحمدلله، حاجی سیدالمحققین آقانک فامیلی
گون بگون ترقی ایلر، بر قارداشی قره‌داغده
رئیس گمسیون، غارت، و نیچه گونلرده حاکم
اولاجاق، عموسی اوغلی رئیس نظمی و بر
قارداشی‌ده نشر معارف‌ده بهزه‌نیر که رئیس
معارف اولسون،

حاجی ناصر حضرت انجمن اعضاسی چون
ناظم‌الدواهیہ نوکر ایدی، گوندردی اردیبله اوز
شخصی ایشلرندن اوتور.

سقتال

بو گونلرده انجمن اعضاسی شیخ سلیمون
پول آلاق سینه سائر اعضا ایلن بر بویوک
دعوا اولوب، صگرا خادمی ایگرمی فوند سقتال
توکی سوپوردیلر، لعنت شیطاله.

امضا: تاه‌برانچی

پوچته قوطوسی

قزیل حاجی‌لی‌ده معلم دن شکایت یازانه: معلم باره‌سنده ایله
برک سوزلری یازان و یازدیغی کاغذی غازیت خانه‌یه امضاسز گو
نهرن دوز آداما اوخشامیر: هله کاغذگری چاپ ایله‌مکدن قباق، بو
سوزلری لازم گوردیک جاب ایدهک.

نوخی‌ده «چای قراقلی‌یه»: یازیرسگز که نوخی‌ده بر خان
پیدا اولوب، جمیع جن توتانلاری تیزجه یاخشی ایدیر.

ییز بو سوزه اینانا یلمه‌نیک، او سببه که جن توتانلاری
یاخشی ایلمک اوزی بر ایش‌در، اما بو وار که خان ایش گورمز.

باکوده «سرساقه»: ایله خبرلری گونده‌لک غازیت‌لره یازمالی‌سگز.

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده.

اعلان‌لار

استراخاوی شرکتی

روسسیا

پتربورغ‌ده آسپس اولونوب ۱۸۸۱ ایلده، نقد سرمایه‌سی ۷۵،۷۰۰،۰۰۰ منات‌در.

شرکت تأمین ایدیر:

عمری

قوجالقده اهل عیالک نقدینی و مداخلنی.

(استراخاوی مبلغ ۱۹۱۰ سفده یانوارک برنده ۲۰۰،۴۴۰،۱۵۰ منات ایدی.)

بد بخت‌لار دان

فابریقالارده عمله‌لرک شراکتاً استراخاوی اولماقلاری، تک تک شخصلرک
استراخاوی اولماغی، مینک‌لرک استراخاوی اولماغی.

اوددان

حرکت ایدن و ایتمین املاکی.

تجارت مال‌لارینی

دربارلرده، چاپلارده، قوری یوللارده و گمی‌لرده.

شیشه و آینه‌لری

سینه‌ماقدن

ایو یاروب اوغورقلاردان

هر قسم حرکت ایدن شیلری.

شرکتک ویردیگی کفایت: ۲۲۹،۷۵۱،۴۱۴ منات.

استراخاوی اولونماق عریضه‌لری قبول اولونور و هر قسم معلومات
ویریلور اداره‌ده، پتربورغ‌ده (مارسقا یا کوچ‌ده نمره ۳۷).

تفلیس شعبه‌سنده: (سالالاق کوچ‌سنده، ۱۲) و شرکتک وکیل‌لرینه.

سفرده اولان مینک‌لرک استراخاوی قبول اولونور همچین دمبر یوللارک
بویوک استانسبالارنده.

دعوت

معلوم اولسون که یوزیمزه گلن آیک اولنده مکتب خیریه- مزده امتحانلار باشلاناجا قدر- صبح ساعت سکزدن ۱۶ یه قدر- هر کسک گلوب امتحانلارا قولاق آسماقه حقی واردر، بو شر طبله که گلنده گوزلرینی یوموب، قولقلارینی تیخیوب، آغزلارینی باغلیوب مکتبه داخل اولو، و الا بو شرطمزی قبول ایتمین اشخاص ذوالاحتراملر مکتب قاپوسندن ایجری بوراخلمیرلار- قول قویدی: مکتب خیریه اینسیقتوری بر دهنه مرثیه خوان-

گورگله

ضد معارف، اصول جدیده مخالف اولان سابق باکو چایچی سی حاجی ملا علی حسین شیروانی عشق آباد قاضی لغنه تعیین اولونماغنه گوره بر نفر دوستی طرفندن یازیلان تبریک نامه در:

عشق آباده قاضی اولوب گورگله

ظلمده ضحاک، اوزی حرمله

یاخشیمه تاپدون بز ایچون مشغله

صبح و مسا مسئله هی مسئله

دوشدی ییزیم ایشلریمز انکله

جمده گی کیرپی، باشی کرتنگله

امضا: فاضل شیروانی

مکتوب

ملا عموا ایلمه قلمی آلدیم که سزه بر نچه ایشلردن یازوم، اما ییلمه دیم که هانسی ایشدن یازوم.

مثلا: قره احمدون نشر معارف جمعیتنه سه چیلن عضولریندن غرض شخصی جهتجه اولان عداوتدن و ناراضی لقتندن می؟ (چونه عضولرک اکثری سقال سزدرلر). آخشامه کیمی گونک آلتنده اونک بونک یانته گیدوب بو بارده اظهار عداوت ایتمکدن می؟ یوخسه حاجی حسن معلمه بر قراواتی قرخ مناته ساتوب صکره دن، یعنی ایندی قرق آلتی منات ایسته میکندن می یازوم؟

توقع ایذیرم هانسی باره دن خواهش ایله سه گز معلوم ایده سگز، سیزی و محترم اوخوجیلاری فیضاب ایذوم.

مخلصکز قلیان بوغاز

۱۶ ایون ۱۹۱۰

آغداش ۲۲ ایون

سیاحت

ملا عموا! من بر نیچه گوندر که شماخیدن کوسه حاجی ابراهیم طرفندن گوندریلمش آغداشه که جماعت اگر یولدان فلاندان

آزوب چخوبلارسه، اولناری دوغری یوله گنورهم و سلطان محمد خامسی تختندن دوشوروب خلیفه روی زمین اولان سلطان عبد الحمیدی سلطنت اوزرینه کچجوروب اولکی کیمی عدالت و کسالت اوزره اولارق سلطانلق ایله سون و بو ایشی یایماقدان اولری جماعت آراسنده کوسه حاجی ابراهیم طرفندن امضالتمش بر قدر انتباه نامه پایلیا جاقام. و جان ایله، باش ایله کومک ایله جگم. اما ملا عمو، بو آغداش حماعتی غریبه ییژدیلر ها..... نه قدر وقت در گلمش، تک ایکی جه دانه اوزوم کیمی ایمانه گنورمشم. هله گوندوزلری مسجده نمازده قیلورم که خلق منیم سوزیمه اینانسون، آخر باخوب گورورم که جمله سی فاسق اولوبلار، نه ملا سوزینه باخورلار، نه آغ سققال. بو جور یرده دایانماقده مکروهدر. اونه گوره حاضرلانشام شماخییه گیتمگه، اما حاجی ابراهیمدن قور خورام: الی بوش یوزی قاره اونک یانته نیجه گیده جگم. الهی سن بورادن منه بر نچه یولداش یتوره سن خجالت اولمیوم. سیزه بد خواه: حاجی محمد چیرمک. یازان: قلیان بوغاز

اعلان

یازوب هامو مسلمان قارداشلاره معلوم ایذیرم که: هر کس صغیره قیوم اولوب اونک مالنی، ملکنی صاحب لانماق خیالنه دوشسه، هر گون ساعت ۷ دن ۱۲ یه کیمی منیم یانته تشریف گنورسون که اوگا همان فندی بر نچه دقیقه نك مدنده آسان وجهله تعلیم ایذوب و او ایشده ماهرلشدیروب، عریضه لرینی یازدیرماق ایچونده بر نفر استعفا ویرمش تریاکی میرزه نك یانته گوندریرم. و بو ایشده اوز قارداشم صغیرلرینک مالنی، ملکنی ییوب تجربه حا صل ایتمشم. آدریس:

نخچوان، اودون میدانتند بر نفر قویس بک.

خبرلر

عشق آباد — فیروزه بابلاغنک قولالتیاسنده غیمانزبستلر ایله برابر فوطه سز چیممکدن اولری مؤمنلر طرفندن ویریلن عریضه لری قامیتیت قبول ایلمددی. شهرده بویوک هیجان وار. ایشیدیلیمگه گوره نه نه غفر کابالا شکر جوخ حرصه نویلر.

امضا: قامیتیتک بر عضوی

تاشکند — مشهور میسیونر آستراوموف میسیونرلر سیزدینه گیتمگه گوره، موقناً یرینی اداره ایتمگه قازالینسقیدن شیطان شا کر تعین اولوندی.

امضا: سیاح